

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.001.04.2020

Mieczysława Brzoza
Burmistrz Bobolic
Urząd Miejski w Bobolicach
ul. Ratuszowa 4
76-020 Bobolice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/001 Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. – wykorzystanie dotacji celowych z budżetu państwa oraz środków z Funduszu Pracy na: sfinansowanie kosztów zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych; dofinansowanie realizacji zadań w ramach rządowego programu „Aktywna tablica”; dofinansowanie zadań własnych gminy z zakresu organizacji opieki nad dziećmi do lat 3.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Bobolicach ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mieczysława Brzoza, Burmistrz Bobolic ² od 1 grudnia 2014 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie.
Kontroler	Maciej Mikulski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/15/2020 z 13.01.2020 r. (akta kontroli str. 1-3)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	<p>Celem kontroli było dokonanie oceny pod względem legalności, rzetelności i gospodarności wykorzystania i rozliczenia przez Miasto i Gminę Bobolice⁴ dotacji celowych z budżetu państwa oraz środków z Funduszu Pracy na :</p> <ul style="list-style-type: none">– sfinansowanie kosztów zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych;– dofinansowanie realizacji zadań w ramach rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2017-2019 „Aktywna tablica”⁵– dofinansowanie zadań własnych gminy z zakresu organizacji opieki nad dziećmi do lat 3.
Zakres kontroli	<p>Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none">– działania związane z przyznaniem, wykorzystaniem i rozliczeniem środków dotacji celowych na realizację trzech wyżej wskazanych zadań,– efekty rzeczowe uzyskane w ramach dotowanych zadań. <p>Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku analizy dokumentacji dotyczącej przyznania, wykorzystania i rozliczenia ww. dotacji celowych z budżetu państwa.</p> <p>Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. <i>Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.</i></p>

¹ Dalej: Urząd.

² Dalej: Burmistrz Bobolic.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

⁴ Dalej: Gmina.

⁵ Dalej: Program „Aktywna tablica”.

III. Ocena ogólna⁶ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie i rozliczenie przez Gminę otrzymanych w 2019 r. dotacji celowych z budżetu państwa, przeznaczonych na realizację zadań związanych ze sfinansowaniem kosztów zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub ćwiczeniowych oraz dofinansowanie realizacji zadań własnych Gminy w ramach Programu „Aktywna tablica” oraz zadań z zakresu organizacji opieki nad dziećmi do lat 3 w ramach resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+”⁷.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Środki dotacji otrzymane w 2019 r. z budżetu państwa zostały wykorzystane sposobem gospodarnym, na cele określone w umowach zawartych z Wojewodą Zachodniopomorskim⁸ oraz rzetelnie rozliczone. Gmina wywiązała się z nałożonych na beneficjenta dotacji obowiązków, zarówno na etapie jej planowania, wnioskowania, jak również wykorzystania. Niewykorzystane środki dotacji zostały terminowo zwrócone na rachunek Wojewody.

Uzyskane w 2019 r. środki dotacji umożliwiły Gminie: zapewnienie 650 uczniom, uczęszczającym do pięciu szkół podstawowych, dostępu do bezpłatnych podręczników i materiałów edukacyjnych lub ćwiczeniowych; dokonanie zakupu wyposażenia w monitory, projektory i tablice interaktywne siedmiu sal lekcyjnych w trzech publicznych szkołach podstawowych oraz dofinansowanie wydatków związanych z utworzeniem ośmiu miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w jednym żłobku, w ramach realizacji Programu Maluch+ 2019 (moduł 1b). Pomimo braku spełnienia obowiązku wynikającego z art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3⁹, tj. opracowania i wdrożenia do stosowania planu nadzoru nad żłobkami, Burmistrz Bobolic prowadziła w 2019 r. działania związane z nadzorem nad funkcjonującym Żłobkiem Miejskim w Bobolicach.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia nie miały wpływu na ocenę wykorzystania dotacji celowych z budżetu państwa.

V. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego

Wartość i zakres udzielonych dotacji z budżetu państwa w 2019 r. przedstawiono w poniższej tabeli:

Lp.	Rodzaj dotacji	Zakres wsparcia - ilość placówek oświatowych	Kwota przyznana	Kwota przekazana	Kwota wykorzystana	Uzyskane efekty
			tys. zł			
1.	Zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	5	68,0	62,6	60,9	Zapewnienie uczniom z pięciu szkół podstawowych publicznych bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych lub ćwiczeniowych. Łączna liczba uczniów objętych wsparciem – 650

⁶ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁷ Dalej: Program Maluch+.

⁸ Dalej: Wojewoda.

⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 326, dalej: ustawa o opiece na dziećmi do lat 3.

2.	Dofinansowanie zadań w ramach Programu „Aktywna tablica”	3	42,0	42,0	42,0	Wyposażenie siedmiu sal lekcyjnych w trzech szkołach w: dwa interaktywne monitory dotykowe o przekątnej ekranu co najmniej 65 cali, dwie tablice interaktywne z dwoma projektorami ultrakrótkoogniskowymi i zestawem nagłośnieniowym oraz trzy tablice interaktywne z trzema projektorami i jednym zestawem nagłośnieniowym
3.	Dofinansowanie zadań własnych z zakresu organizacji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	1	44,0	44,0	44,0	Przeprowadzenie prac polegających na dostosowaniu pomieszczeń, zakup i montaż wyposażenia i zakup pomocy dydaktycznych umożliwiło zwiększenia o osiem liczby miejsc w żłobku publicznym

(akta kontroli str. 501)

1. Dotacja celowa z budżetu państwa na zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych.

W 2019 r. Gmina skorzystała z dotacji na realizację celów, określonych przepisami art. 55 ust. 3 i 4 oraz art. 113 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych¹⁰, tj. na wyposażenie w podręczniki, materiały edukacyjne lub ćwiczeniowe pięciu publicznych szkół podstawowych, funkcjonujących na obszarze Gminy.

(akta kontroli str. 501, 195-210)

1.1. Planowanie.

Urząd w terminach przewidzianych w art. 58 ust. 4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych otrzymał od dyrektorów pięciu szkół: informacje niezbędne dla ustalenia wysokości dotacji (6, 10 i 17.06.2019 r.) oraz ich aktualizacje, o których mowa w art. 58 ust. 7 tej ustawy (6 i 9.09.2019 r.).

(akta kontroli str. 36-68, 89-121)

Prawidłowość informacji przekazywanych przez dyrektorów szkół weryfikowano poprzez porównanie zawartych w nich danych liczbowych o uczniach w poszczególnych oddziałach szkół z arkuszami organizacyjnymi tych placówek. Inspektor ds. oświaty w Urzędzie zamieściła informację o dokonanych weryfikacjach w protokole z czynności nadzorczych.

(akta kontroli str. 141-144)

Zgodnie z art. 58 ust. 6 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych Burmistrz Bobolic złożyła 15.07.2019 r. do Kuratorium Oświaty w Szczecinie dwa wnioski o udzielenie dotacji:

- wniosek o udzielenie dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe w 2019 r. - na kwotę 67 438,24 zł, w tym: 45 315,46 zł na podręczniki lub materiały edukacyjne i 22 122,78 zł na wyposażenie szkół w materiały ćwiczeniowe,
- wniosek o udzielenie dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe, dostosowane do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w 2019 r. - na

¹⁰ Dz. U. z 2020 r. poz. 17, dalej: ustawa o finansowaniu zadań oświatowych.

łącną kwotę 582,93 zł, w tym: 139,98 zł dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym lub umiarkowanym i 442,95 zł dla uczniów z autyzmem.

Wnioski sporządzono zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie udzielania dotacji celowej na wyposażenie szkoły w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe w 2019 r.¹¹, na podstawie uzyskanych informacji niezbędnych do ustalenia wysokości dotacji celowej.

(akta kontroli str. 69-88)

1.2. Wykorzystanie środków.

Wojewoda poinformował 8.08.2019 r.¹² Gminę o zwiększeniu planu wydatków w dziale 801, rozdziale 80153, § 2010 do kwoty 68 021,17 zł, zaś w dniu 24.09.2019 r.¹³ o zmniejszeniu wnioskowanej kwoty dotacji celowej o 5 384,45 zł.

(akta kontroli str. 4-8, 22-23)

Dotacja w kwocie 68 012,17 zł została udzielona przez Wojewodę z zachowaniem terminów, o których mowa w § 5 ust. 5 rozporządzenia w sprawie dotacji na wyposażenie szkoły. Kwota tej dotacji została wyliczona zgodnie z przepisami art. 55 ust. 5-9 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych oraz przywołanego wyżej rozporządzenia. W budżecie Gminy na 2019 r. środki dotacji zostały ujęte w dziale 801-Oświata i wychowanie, rozdziale 80153-Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, § 2010-Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 kwietnia 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹⁴. Gmina prowadziła wyodrębnioną ewidencję otrzymanych środków dotacji oraz dokonywanych z niej wydatków, stosownie do wymogów art. 152 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

(akta kontroli str. 9-21, 24-35, 458, 501)

W wyniku otrzymanych od dyrektorów szkół informacji, o których mowa w art. 58 ust. 7 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, dokonano - stosownie do art. 58 ust. 8 tej ustawy - aktualizacji wniosków o udzielenie dotacji. Burmistrz Bobolic przekazała 13.09.2019 r. Wojewodzie, za pośrednictwem Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty, korektę wcześniejszego wniosku o udzielenie dotacji celowej, wskazując jako właściwą kwotę 62 053,79 zł. Gmina zwróciła 11.09.2019 r. Wojewodzie środki stanowiące różnicę między kwotą, którą otrzymała, a kwotą wynikającą z aktualizacji wniosku, tj. 5 384,45 zł z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 59 ust. 9 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

(akta kontroli str. 89-140)

Środki pochodzące z dotacji były przekazane pięciu szkołom podstawowym, w tym Szkole Podstawowej: w Bobolicach - w czterech transzach¹⁵, w Dagrini - w trzech transzach¹⁶, w Drzewianach - w dwóch transzach¹⁷, w Kurowie - w trzech transzach¹⁸ oraz w Kłaninie - jednorazowo¹⁹.

(akta kontroli str. 145-178)

¹¹ Dz. U. poz. 574, dalej: rozporządzenie w sprawie dotacji na wyposażenie szkoły.

¹² Pismem znak FB-1.3111.37.14.2019.

¹³ Pismem znak FB-1.3111.37.23.2019.

¹⁴ Dz. U. poz. 767.

¹⁵ 27.09.2019 r. (5 000 zł), 10.10.2019 r. (15 000 zł), 21.10.2019 r. (5 000 zł) i 30.10.2019 r. (12 000 zł).

¹⁶ 20.09.2019 r. (4 550 zł), 11.10. i 15.10.2019 r. (po 2 000 zł).

Burmistrz Boblic w sprawie przekazywania szkołom środków z dotacji wyjaśniła m.in., że (...) środki te są przekazywane transzami, według bieżącego zapotrzebowania poszczególnych jednostek, w celu realizacji zadania na ich konta bankowe. Ilość i wysokość transz wynika z terminów i wysokości płatności za podręczniki, itp. dokonywanych przez poszczególne szkoły. Stąd też każda jednostka ma różne terminy i wysokości transz. Przekazywane z budżetu Gminy transze dotacji umożliwiają terminową realizację wydatków (...). Opracowana w ten sposób procedura jest już sprawdzona i stosowana od wielu lat. Ułatwia to w znacznej mierze rozliczanie się Gminy z budżetem państwa. (...).

(akta kontroli str. 211-216)

Szkoły podstawowe rzetelnie i terminowo dokonały rozliczenia przekazanych środków, zgodnie z art. 59 ust. 6 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, a także w terminie (do 15.01.2020 r.) dokonały zwrotu części niewykorzystanych środków w łącznej kwocie 1 693,91 zł.

(akta kontroli str. 149, 156, 163, 168, 178-194)

Gmina wykorzystwała zgodnie z przeznaczeniem środki z otrzymanej dotacji celowej i w terminie, o którym mowa w art. 59 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, rzetelnie dokonała ich rozliczenia, wypełniając obowiązki określone w art. 59 ust. 7 tej ustawy. Rozliczenie dotacji zostało sporządzone na podstawie złożonych rozliczeń z poszczególnych szkół i doręczone 30.01.2020 r. Zachodniopomorskiemu Kuratorowi Oświaty.

(akta kontroli str. 179-210)

Otrzymana dotacja celowa z budżetu państwa zapewniła pełną realizację zadania, zgodnie z przepisami art. 54 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, we wszystkich (pięciu) gminnych placówkach oświatowych. Kwotę 60 322,46 zł wydatkowano w pięciu publicznych szkołach podstawowych na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych lub ćwiczeniowych dla 650 uczniów, w tym dla dwóch uczniów niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Środki w wysokości 620,15 zł wydatkowano na sfinansowanie kosztów obsługi zadania, co stanowiło 1% przekazanej kwoty dotacji celowej, stosownie do art. 55 ust. 9 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Niewykorzystane środki w wysokości 1 693,91 zł zostały zwrócone przez Gminę na rachunek Wojewody 30.01.2020 r.

(akta kontroli str. 195-210, 519)

W 2019 r. do Urzędu nie wpłynęła żadna skarga, związana z brakiem dostępu uczniów do bezpłatnych podręczników.

(akta kontroli str. 141-144, 211-216, 501)

Merytoryczny nadzór nad prawidłowością wykorzystania przekazywanych szkołom środków był dokonywany przez inspektora ds. oświaty Urzędu. Obejmował w szczególności ich rozliczanie poprzez weryfikację liczby uczniów z danymi z Systemu Informacji Oświatowej według stanu na 30.09.2019 r. oraz współdziałanie z działem księgowości Urzędu w zakresie kwot środków wykorzystanych przez szkoły i kwot podlegających zwrotowi.

(akta kontroli str. 141-144)

Burmistrz wyjaśniła, że nadzór nad wykorzystaniem środków był prowadzony na bieżąco. Przed przekazaniem kolejnej transzy środków na rzecz danej szkoły następowała weryfikacja telefoniczna z służbami księgowości, obsługującymi

¹⁷ 20.09.2019 r. (3 200 zł) i 11.10.2019 r. (2 000 zł).

¹⁸ 20.09.2019 r. (3 000 zł), 11.10.2019 r. (2 000 zł), i 15.10.2019 r. (200 zł).

¹⁹ 20.09.2019 r. (4 5855 zł).

jednostki oświatowe, wysokości wykorzystania dotychczasowych środków i zapotrzebowania na kolejne.

(akta kontroli str. 211-216)

2. Dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie realizacji zadań w ramach rządowego programu „Aktywna tablica”.

2.1. Planowanie.

Wnioski o udzielenie w 2019 r. wsparcia finansowego na zakup pomocy dydaktycznych w ramach Programu „Aktywna tablica” przekazali Burmistrzowi Bobolic dyrektorzy trzech szkół podstawowych: w Dargini (2.04.2019 r.), w Kłaninie (11.04.2019 r.) oraz w Drzewianach (15.04.2019 r.). Wszystkie wnioski uzyskały akceptację Burmistrza Bobolic w sprawie udziału w tym programie.

(akta kontroli str. 222-239)

Zgodnie z § 9 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lipca 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych - "Aktywna tablica"²⁰, Burmistrz Bobolic terminowo wystąpiła (25.04.2019 r.) do Wojewody z wnioskiem o udzielenie wsparcia finansowego w 2019 r. na zakup pomocy dydaktycznych w wysokości 42 000 zł. Zarówno wnioski przekazane Burmistrzowi Bobolic przez dyrektorów szkół, jak i wniosek Gminy przekazany Wojewodzie spełniały wymogi określone odpowiednio w § 8 ust. 2 i § 9 ust. 2 tego rozporządzenia.

(akta kontroli str. 24-243)

Wojewoda zakwalifikował do udziału w Programie „Aktywna tablica” wszystkie trzy szkoły zgłoszone przez Burmistrza Bobolic we wniosku z 26.04.2019 r.

(akta kontroli str. 244-248)

Pomiędzy Gminą a Wojewodą, w imieniu którego działał Zachodniopomorski Kurator Oświaty, została zawarta 27.06.2019 r. umowa, zgodnie z którą Gmina zobowiązała się do zakupu pomocy dydaktycznych dla trzech szkół podstawowych w: Dargini, Kłaninie i Drzewianach, zaś Wojewoda zobowiązał się do przekazania Gminie na realizację tego zadania dotacji celowej z budżetu państwa w kwocie 42 000 zł, przy zapewnieniu przez Gminę wkładu własnego stanowiącego co najmniej 20% całkowitego kosztu realizacji zadania.

(akta kontroli str. 256-261)

2.2. Wykorzystanie środków.

Środki dotacji w wysokości 42 000 zł zostały przekazane z budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego na rachunek Gminy 1.07.2019 r. (w dziale 801, rozdziale 80101, § 2030) z przeznaczeniem na udzielenie wsparcia trzem szkołom wymienionym w umowie.

(akta kontroli str. 255)

Gmina wykorzystwała środki z dotacji na zakup pomocy dydaktycznych dla trzech szkół za łączną kwotę 52 500 zł (17 500 zł dla każdej szkoły). Wkład własny Gminy w realizację zadania wyniósł 10 500 zł, co zgodnie z § 4 ww. rozporządzenia w sprawie Programu „Aktywna tablica”, stanowiło 20% jego całkowitej wartości.

(akta kontroli str. 262-280)

Dla otrzymanych środków z dotacji oraz wydatków z nich prowadzonych w Urzędzie, zgodnie z art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach

²⁰ Dz.U. poz. 1401, dalej: rozporządzenie w sprawie programu „Aktywna tablica”.

publicznych²¹, prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową. Środki te przekazywano trzem szkołom podstawowym (wymienionym we wniosku o udzielenie wsparcia finansowego), po 14 000 zł, z przeznaczeniem na zakup pomocy dydaktycznych.

(akta kontroli str. 255, 262-264, 520-523)

W związku z udziałem w 2019 r. w Programie „Aktywna tablica” dyrektorzy trzech szkół zakupili: trzy interaktywne tablice ceramiczne, trzy projekторы i mobilny zestaw nagłośnieniowy (do trzech sal lekcyjnych w szkole w Drzewianach), dwie interaktywne tablice ceramiczne z projektorami ultra krótkoogniskowymi i mobilny zestaw nagłośnieniowy (do dwóch sal w szkole w Kłaninie) oraz dwa interaktywne monitory dotykowe (do dwóch sal w szkole w Dargini), wydając łącznie kwotę 52 500 zł.

(akta kontroli str. 262-280, 501)

Burmistrz Bobolic przedłożyła Wojewodzie 21.01.2020 r. (zamiast 15.01.2020 r.), rozliczenie z wykorzystania dotacji celowej, otrzymanej w ramach Program „Aktywna tablica”, zaś 22.01.2019 r. korektę rozliczenia, zawierającą korektę jednej z faktur. W rozliczeniu wykazano, że łączny koszt zakupu pomocy dydaktycznych wyniósł 52 500 zł, a kwota wykorzystanego w 2019 r. wsparcia – 42 000 zł, przy finansowym wkładzie własnym Gminy w wysokości 10 500 zł.

(akta kontroli str. 265-280)

Inspektor ds. oświaty w Urzędzie, przeprowadził 23.01.2020 r. kontrolę wykorzystania środków dotacji oraz zweryfikował realizację założeń umowy zawartej z Wojewodą 27.06.2019 r. W wyniku kontroli stwierdzono, że 25 nauczycieli trzech szkół uczestniczyło w konferencjach i szkoleniach stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz sieciach współpracy nauczycieli stosujących ww. technologie. We wszystkich trzech szkołach wykorzystywano technologie informacyjno-komunikacyjne przy zastosowaniu zakupionych pomocy dydaktycznych w wymiarze tygodniowym po pięć godzin lekcyjnych, powołano nauczycielskie zespoły samokształceniowe i wyznaczono szkolnego e-koordynatora działań w zakresie stosowania tych technologii. W dwóch szkołach (w Kłaninie i Dargini) udostępniono scenariusze zajęć edukacyjnych z wykorzystaniem ww. technologii, zaś w jednej (w Kłaninie) zorganizowano cztery lekcje otwarte z ich wykorzystaniem.

Do zrealizowania pozostały dwa spotkania międzyszkolnych sieci nauczycieli stosujących ww. technologie, po dwie lekcje otwarte z wykorzystaniem tych technologii (w szkołach w Drzewianach i Dargini) oraz udostępnienie w międzyszkolnej sieci współpracy scenariuszy zajęć edukacyjnych z wykorzystaniem tych technologii (przez szkołę w Drzewianach).

(akta kontroli str. 281-294)

3. Dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu organizacji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

Gmina otrzymała środki dotacji na realizację zadania w ramach tego programu, w dziale 855-Rodzina, rozdziale 85505-Tworzenie i funkcjonowanie żłobków, § 6330-Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin w kwocie 44 000 zł.

(akta kontroli str. 246, 423-425, 501)

Wojewoda poinformował 4.06.2019 r.²² Gminę o możliwości zgłoszenia potrzeb

²¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm., dalej: ustawa o finansach publicznych.

²² Pismem znak ZPS-4.9421.1.42.2019.

inwestycyjnych na tworzenie nowych miejsc opieki dla dzieci do lat 3 w ramach realizowanego w 2019 r. Programu Maluch+ w terminie do 12.06.2019 r.

(akta kontroli str. 299-301)

Burmistrz Bobolic 11.06.2019 r.²³ złożyła do Wojewody wnioszek o środki pochodzące z Programu Maluch+ (moduł 1b), dotyczący utworzenia ośmiu nowych miejsc dla dzieci w żłobku, pod nazwą: „Utworzenie nowych ośmiu miejsc w Żłobku Miejskim w Bobolicach – Elfiki”. Program realizacji tego zadania (Program Inwestycji) przewidywał: prace budowlane polegające na dostosowaniu części pomieszczeń do standardów higieniczno-sanitarnych, pozwalających na utworzenie ośmiu nowych miejsc w żłobku, zakup i montaż wyposażenia w meble i zabawki, zakup pomocy dydaktycznych oraz uzupełnienie wyposażenia na żłobkowym placu zabaw w związku ze zwiększeniem miejsc, a także szkolenie nowych opiekunek w zakresie metodycznym oraz przepisów BHP. Burmistrz Bobolic 16.07.2019 r.²⁴ złożyła do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego²⁵ wymagane oświadczenie o przyjęciu dotacji.

(akta kontroli str. 302-314)

Nie wystąpiły okoliczności, wynikające z założeń Programu Maluch+, które wskazywałyby na wykluczenie Gminy z listy podmiotów zakwalifikowanych do uzyskania dofinansowania. W 2019 r., rozliczenie dotacji z Programu Maluch+ 2018 r. zostało złożone po wymaganym terminie, tj. w dniu 25.04.2019 r., pomimo że rozliczenia należało dokonać w terminie 30 dni po zakończeniu zadania.

Nie wiązało się to z koniecznością dokonania zwrotu należności w ramach realizacji poprzednich edycji Programu.

(akta kontroli str. 211-216, 315-338, 501)

Na podstawie umowy²⁶ zawartej 23.10.2019 r. pomiędzy Wojewodą a Gminą, środki dotacji celowej z budżetu państwa w kwocie 44 000 zł przeznaczono na realizację zadania dotyczącego utworzenia ośmiu nowych miejsc dla dzieci w żłobku, zgodnie z Programem Inwestycji. Kosztorys umowy przewidywał wydatki na:

- dostosowanie pomieszczeń do potrzeb dzieci w kwocie 15 000 zł (z tego 12 000 zł ze środków dotacji i 3 000 zł ze środków własnych Gminy),
- wyposażenie placu zabaw wraz z jego montażem oraz wykonaniem bezpiecznej nawierzchni i ogrodzenia w kwocie 4 100 zł (środki dotacji – 3 417 zł i środki Gminy - 683 zł),
- zakup i montaż wyposażenia żłobka w kwocie 25 587 zł (środki dotacji – 21 655 zł, środki Gminy – 3 932 zł),
- zakup pomocy dydaktycznych w kwocie 8 313 zł (środki dotacji – 6 928 zł i środki Gminy – 1 385 zł),
- szkolenia personelu w kwocie 2 000 zł (ze środków własnych Gminy).

Zgodnie z § 2 ust. 3 umowy zawartej z Wojewodą, Gmina mogła, po poinformowaniu Wojewody, dokonać przesunięć wydatków pomiędzy pozycjami kosztorysu w kwocie nieprzekraczającej 10% poszczególnych pozycji przy założeniu, że przesunięcia te nie spowodują zwiększenia udziału dotacji powyżej 80% wartości kosztorysu. Zawarta z Wojewodą umowa o dofinansowanie realizacji Programu Maluch+ w 2019 r., zawierała elementy określone w art. 62 ust. 6 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

(akta kontroli str. 443-457)

²³ Pismem znak WO.3153.2019.

²⁴ Pismem znak WO.3153.2.2019.JP

²⁵ Dalej: ZUW.

²⁶ Umowa nr 706/ZPS-4/M1b/2019.

Burmistrz Bobolic zwróciła się 2.12.2019 r. z prośbą do Wojewody o dokonanie zmiany pierwotnego kosztorysu, polegającej na zwiększeniu wydatków finansowanych ze środków własnych Gminy w kwocie 2 000 zł - z pozycji szkolenia personelu (100% wydatków pozycji) do pozycji zakupu i montażu wyposażenia żłobka (7,8% pozycji).

(akta kontroli str. 370-376)

Burmistrz Bobolic wyjaśniła, że *ww. zmian i przesunięć wydatków dokonano z uwagi na krótki czas realizacji zadania i trudności z organizacją potrzebnych szkoleń dla personelu żłobka. Przyjęto, iż skoro nie wpłynął sprzeciw z ZUW, prośba została zaakceptowana. W wyniku dokonanych przesunięć kwota wkładu własnego nie uległa zmniejszeniu i została wykorzystana zgodnie z realnym zapotrzebowaniem placówki i zgodnie ze złożonym wnioskiem o dofinansowanie.*

(akta kontroli str. 211-216)

Wojewoda nie wymagał od Gminy, w ramach realizowanego zadania (moduł 1b), wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy jako zabezpieczenia roszczenia budżetu państwa z tytułu niewykonania lub niepełnego wykonania zadania.

(akta kontroli str. 211-216, 443-449)

Gmina złożyła 13.12.2019 r.²⁷ wniosek o wypłatę dotacji, zawierający zestawienie dokumentów potwierdzających wykonanie oraz zaawansowanie robót. Faktyczny koszt realizacji zadania wyniósł 55 000 zł. Gmina wniosowała o dotację w kwocie 44 000zł, co stanowiło 80% wartości całkowitej zadania. Środki własne Gminy wyniosły 11 000 zł, co stanowiło 20% wartości zadania. Tym samym, spełniony został warunek, określony w art. 62 ust. 4 ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3. Korekty wniosków o wypłatę środków, uwzględniające zmiany kosztorysu zostały przekazane 18.12.2019 r. i 7.01.2020 r. Na podstawie złożonego przez Burmistrza Bobolic wniosku o wypłatę dotacji, Wojewoda przekazał 24.12.2019 r. Gminie środki dotacji w kwocie 44 000 zł.

(akta kontroli str. 377-442, 501, 505-518)

Burmistrz Bobolic wyjaśniła, że *otrzymane środki dotacji umożliwiły Gminie pełną realizację dotowanego zadania w wyznaczonym terminie, jednak (...) podpisanie umowy na realizację Programu Maluch+ 23.10.2019 r. było trochę późnym terminem, wymagającym następnie dużego zaangażowania wszystkich uczestników projektu, wcześniejszych przygotowań, żeby móc terminowo zrealizować zadanie i wykorzystać przyznane środki.*

(akta kontroli str. 211-216)

W Urzędzie prowadzono, zgodnie z art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, wyodrębnioną ewidencję wydatków ze środków dotacji, w sposób przejrzysty, umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji związanych z realizacją umowy (dla poszczególnych źródeł finansowania). Dla otrzymanych środków dotacji Gmina prowadziła oddzielny, wskazany w umowie rachunek bankowy.

(akta kontroli str. 423-425, 504)

Otrzymane przez Gminę środki zostały wykorzystane w całości, zgodnie z przeznaczeniem, a także rzetelnie oraz terminowo rozliczone. Sprawozdanie Gminy z wykorzystania dotacji celowej na dofinansowanie zadania realizowanego w ramach Programu Maluch+ (moduł 1b), w tym inwestycji, zostało przesłane Wojewodzie 22.01.2020 r., tj. w terminie określonym w § 3 pkt 1 umowy zawartej z Wojewodą (tj. do 30.01.2020 r.) oraz w terminie określonym w § 16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego

²⁷ Pismem znak WO.4452.02.2019.JM

sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa²⁸.

(akta kontroli str. 487-495, 501)

Gmina przekazała Wojewodzie sprawozdanie z wykonania zadań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 RKZ-4-G za 2019 r. w formie elektronicznej 12.02.2020 r., tj. z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 64 ustawy o opiece na dziećmi do lat 3; 26.02.2020 r. została złożona korekta ww. sprawozdania.

(akta kontroli str. 459-486)

W ramach nadzoru, o którym mowa w art. 54 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, pracownik Urzędu przeprowadził 10.10.2019 r. kontrolę Żłobka Miejskiego w Bobolicach w zakresie warunków i jakości sprawowanej opieki. Jej wyniki udokumentowano protokołem kontroli. Dla oceny warunków i jakości sprawowanej opieki w żłobku przeprowadzono wizję lokalną oraz weryfikację dokumentacji potwierdzającej prawidłowe warunki świadczonych usług, kwalifikacje osób sprawujących opiekę, zgodność liczby dzieci przypadających na jednego opiekuna oraz stwierdzającej odpowiedni wiek dzieci objętych opieką. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 496-497)

W wyniku realizacji Programu Maluch+, na terenie Gminy utworzono w 2019 r. osiem nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, zwiększając liczbę miejsc w funkcjonującym już Żłobku Miejskim w Bobolicach do 44. Przeprowadzono prace adaptacyjne, dostosowując pomieszczenia żłobka do potrzeb większej ilości dzieci, w tym do wymogów sanitarno-higienicznych. Dokonano także zakupu i montażu jego wyposażenia, w tym: m.in. mebli i wyposażenia wypoczynkowego. Zakupiono także zabawki, pomoce dydaktyczne oraz uzupełniono wyposażenie placu zabaw dla dzieci.

(akta kontroli str. 487-495, 498-501)

W 2019 r. w Gminie nie wystąpiły przypadki skrócenia okresu funkcjonowania żłobka, skutkujące neutrzymaniem liczby miejsc powstałych w wyniku realizacji dotowanego zadania. Faktyczny termin udostępnienia powstałych ośmiu nowych miejsc w żłobku nastąpił z zachowaniem terminu umownego, tj. przed 31.12.2020 r. Z tytułu realizacji umowy i koniecznością zapewnienia trwałości projektu poprzez zapewnienie utrzymania 60% miejsc wskazanych w umowie, liczba dzieci zapisanych do żłobka w miesiącach: od stycznia do marca 2020 r. wynosiła odpowiednio: 41, 42, 43.

(akta kontroli str. 211-216, 443-449, 487-495, 500-501)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) Gmina dokonała nieterminowego (z sześciodniowym opóźnieniem) rozliczenia dotacji otrzymanej w 2019 r. w ramach Programu „Aktywna tablica”. Rozliczenie zostało przekazane Wojewodzie 21.01.2020 r., pomimo że zgodnie z art. 150 ustawy o finansach publicznych oraz harmonogramem tego Programu, Gmina zobowiązana była do rozliczenia otrzymanej w 2019 r. dotacji w terminie do 15.01.2020 r.

(akta kontroli str. 265-280, 524)

Burmistrz Bobolic wyjaśniła mm.in., że (...) rozliczenie dotacji Programu „Aktywna tablica” jest jedną z nielicznych, której jest inny termin rozliczenia

²⁸ Dz. U. Nr 238, poz. 1579.

i przypada na dzień 15 stycznia roku następnego. Niniejsza nieprawidłowości wynika z przyjętej dotychczas i stosowanej przez Kuratorium Oświaty procedury informowania pisemnie jednostek samorządu terytorialnego o terminach sprawozdań, co w znacznym stopniu odciążało osoby odpowiedzialne z obowiązku pilnowania terminów rozliczeń. W latach ubiegłych każde rozliczenie poprzedzone było pismem z Kuratorium przypominającym o sposobach i terminach rozliczenia. Niestety, bez wcześniejszej informacji w tym zakresie, od tego roku Kuratorium odeszło od wersji papierowych pism i sugeruje śledzenie informacji na swojej stronie internetowej. Mając na uwadze zmiany zasad i procedur współpracy z Kuratorium oraz przepisy ustawy w tym zakresie, terminy rozliczeń dotacji przez pracownika merytorycznego będą samodzielnie i rzetelnie weryfikowane. Zaznaczyć należy, że nieterminowe rozliczenie dotacji za 2019 r. jest incydentalne, bo we wcześniejszych latach odbywało się terminowo.

(akta kontroli str. 211-216)

- 2) W 2019 r. w Gminie nie opracowano i nie wdrożono do stosowania planu nadzoru nad żłobkami, klubami dziecięcymi, podmiotami zatrudniającymi dziennego opiekuna, zatwierdzonego w drodze uchwały przez Radę Miejską w Bobolicach²⁹, co było niezgodne z przepisami art. 55 ust. 1 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Burmistrz Bobolic w 2019 r. nie przedstawiła Radzie Miejskiej projektu uchwały w tej sprawie.

(akta kontroli str. 213-216, 501)

Burmistrz Bobolic wyjaśniła m.in., że wynikało to z niezawinionego przeoczenia. Natłok i dynamika zmian przepisów oświatowych, zasad finansowania oświaty, ich interpretacji, powołanie nowej jednostki i osoby na Dyrektora bez doświadczenia w tym zakresie (brak zainteresowania konkursem) spowodowało niedopatrzenie przedmiotowego zapisu ustawy. (...) prowadzony jest nadzór nad żłobkiem pomimo niepodjęcia uchwały (...) Przedmiotowa uchwała zostanie podjęta na najbliższej sesji Rady Miejskiej (19.03.2020 r.).

(akta kontroli str. 211-216)

- 3) Gmina nieterminowo dokonała w 2019 r. rozliczenia dofinansowania udzielonego z budżetu państwa w 2018 r. w ramach Programu Maluch+. Rozliczenie zostało przedłożone Wojewodzie 25.04.2019 r., zamiast w terminie 30 dni po zakończeniu zadania, tj. do 30.01.2019 r.

(akta kontroli str. 315-322)

Burmistrz Bobolic wyjaśniła m.in., że: Gmina dokonała nieterminowego złożenia sprawozdania z otrzymanej w 2018 r. dotacji przede wszystkim z uwagi na zmiany kadrowe (...) W styczniu 2019 r. z urlopu rodzicielskiego wrócił pracownik merytoryczny i otrzymał informację od pracownika zatrudnionego na zastępstwo, że dotacja Maluch+ została rozliczona. Poza tym przesunęły się terminy uruchomienia miejsc w żłobku, określone w aneksie do umowy o dofinansowanie. Sprawozdanie zostało sporządzone bezzwłocznie po otrzymaniu informacji od pracownika ZUW o jego braku, co nie miało skutków finansowych. Zaznacza się jednocześnie, że kolejne sprawozdanie w tym zakresie oraz wszystkie inne zadania i sprawy do realizacji, rejestracja, itp. związane z przedmiotową umową odbyły się terminowo.

(akta kontroli str. 211-216)

²⁹ Dalej: Rada Miejska.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski	1) Podjęcie działań organizacyjnych zmierzających do terminowego składania rozliczeń otrzymanych dotacji celowych z budżetu państwa.2) Przedstawienie Radzie Miejskiej do zatwierdzenia projektu uchwały w sprawie planu nadzoru nad żłobkami, klubami dziecięcymi, podmiotami zatrudniającymi dziennego opiekuna.
Uwagi	Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia 23 marca 2020 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor

Kontroler
Maciej Mikulski
Główny specjalista kontroli państwowej